

החברותא

החברותא בטאנן פנימי לחברים גליון מס 112 בס"ד ערש"ק וישב (הענינה) כ"ג כסלו תש"ס

פנינים יקרים

בפרשת וישב נסמכה פרשת תמר לפוטיפר לומר לך מה זו לשם שמים נתכוונה אף זו לשם שמים נתכוונה. תמוה אם אשת פוטיפר נתכוונה לשם שמים כמו תמר למה נקבע שמה לקלון ואילו תמר נשארה צדקנית וחסודה? אלא שתמר, בלשם שמים שלה, היתה מוכנה להשרף ולא להלכין פני יהודה, לעומת זאת פוטיפר כשראתה שיוסף לא מסכים עם הלשם שמים שלה הלביתה את יוסף ברכים... וד"ל. (בשם הר"ש שכררן זצ"ל).

וישב יעקב וגו' פרש"י בקש יעקב לישב בשלוה קפץ עליו רוגזו של יוסף וכו'. לכאורה מה פגם נמצא ביעקב בזה שביקש לישב בשלוה? נראה לומר דהנה הצדיק צריך לקבל עליו כל מה שיבא עליו בשמחה כאמרם ז"ל (הולין י) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אא"כ מכריזין עליו מלמעלה ואם בשמים רוצים שיחי' באופן אחר זהו רצון הבורא והקושיא על יעקב על עצם זה שביקש שלא היה צריך לבקש אלא לסמוך על השי"ת שכל מה שהוא עושה הכל לטובת... (אהל שלמה בשם התפארת שלמה).

אלה תולדות יעקב יוסף... התולדה של יעקב להוסיף שלמות על שלימותו לא לעמוד במקום אחד ככתוב ונתתי לך מהלכים בין העומדים - המלאכים - האלה (וכי' ג) המלאך עומד והאדם הולך ממדריגה למדריגה (ר' נחמן מקוסוב).

כי בן זקונים הוא לו... בעל הטורים מביא רמז זקנים נוטריקון ורעים קדשים נשים ישועות (נוזיקין) מועד על סדרי משנה הללו למד יעקב ליוסף. הקשה גדול אחד מדוע אין רמז על סדר טהרות החסר בנוטריקון זה? ותירץ כי טהרה לא די בלימוד גרידא בטהרה צריכים לעבוד... (אמרי אהרן).

וירד יהודה מאת אחיו (לה א) לאחר מכירת יוסף ראה יהודה את עצמו שפל וירד יותר מאחיו ואין דרך אחרת אלא להתחיל מחדש. (הרב י"י מקוטנא בשם הרבי מקוצק).

לך נא ראה את שלום אחיך (בראשית לו) שישתדל לראות את שלימותם ולא את פגמויותיהם את מעלותיהם ולא את חסרונותיהם. (רבי בונם מפשיסחא).

וישלח יהודה את גדי העזים ביד רעהו העדולמי וכו'... צריך אדם שיהיה לו חבר אשר לפניו יוכל לגלות את נשמתו על מסתריה וקמטיה אפילו את כל העבירות שבידו - כיהודה לפני חברו חירם העדולמי... (רבי בונם מפשיסחא).

וירא את כל אשר עשה והנה טוב זה יצר טוב, מאד זה יצר הרע (בראשית כ"ב ט') אהובי, הנני לוחץ אותך אל לבבי ולוחש באוזניך, כי אילו היה מכתבך מספר לי על אודות המצוות ומעשים טובים שלך, הייתי אומר שקבלתי ממך מכתב טוב. עכשיו שמכתבך מספר על דבר ירידות ונפילות ומכשולים, הנני אומר שקבלתי ממך מכתב טוב מאד.

..... בבקשה ממך אל תצייר לעצמך גדולים שהם ויצרם הטוב בבחינת חד הוא. לעומת זאת צייר בנפשך גדלותם של גדולי עולם באותיות של מלחמה נוראה עם כל הנטיות השפלות והנמוכות, ובזמן שהנך מרגיש בקרבך סערת היצר, דע לך שבוה הנך מתדמה אל הגדולים הרבה מאשר בשעה שאתה נמצא במנוחה שלימה שאתה רוצה בת. דווקא באותם המקומות שהנך מוצא בעצמך הירידות הכי מרובות, דווקא באותם המקומות עומד הנך להיות כלי להצטיינות של כבוד שמים.

(אגרות ומכתבים להרה"ג ר' יצחק הוטנר זצ"ל, אגרת קב"ח)

שיחות קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

112
1

נפש ע"ה שיחת הרא"ש פ"ה שבי' פסח, תשכ"ו.

הראשון היה בחינת אדם וחווה בחינת קוב"ה דהיינו שלא היה בחינת אנוש ורק לאחר החטא נתהווה בחינת אנוש. כך היה גם אצל דוד המלך שהגיע לדרגת צרפה כליונית ולבי (שם) - הרגתי את יצרי. והוא ממש כאדם הראשון לפני החטא אלא שההבדל היה בזה שאדם הראשון לפני החטא לא היה בבחינת אנוש. ודוד המלך היה צריך להשאר בבחינת אנוש, ואם היה ממלא תפקידו עם בחינת אנוש היה מגיע למציאות של "אלקות" כמו אדם וחווה לפני החטא.

אדם הראשון לפני החטא היה בבחינת אתערותא דלעילא ואחר החטא נעשה שבירת הכלים וכדי לתקן את הכלים שנשברו יש צורך בהתערותא דלתתא. והוא בחינת מה אנוש כי תזכרנו.

גם במתן תורה היו צריכים לעבור את השלב של התערותא דלתתא. כי ביציאת מצרים היה התערותא דלעילא כמו שהתורה מעידה זה אלי ואנוהו ודרשו חז"ל ראתה שפחה על הים מה שלא ראו נביאים בנבואתם, ומכיון שהיה התערותא דלעילא לא היו בבחינת "מה אנוש".

וכן היה גם כשהקב"ה ירד על הר סיני כשמסר את הלוחות הראשונות. אלא שהמלאכים נתקנאו בהם. וכשראו את משה רבינו ע"ה עולה לשמים "עם הנעלים"....⁽¹⁾ דהיינו למרות היותו מציאות אנוש באו בטענה דעדיין לא תקנו את בחינת "מה אנוש" וזה גרם להם חטא העגל.

הצדיק אינו יכול למשוך את השני עד הסוף כי לכל אדם יש חלק בחיים שצריך לפעול בעצמו. כמו בדרך משל אם רוצים להוציא משהו מהבור חייבים את עזרתו של מי שנמצא בבור ואם לא יעזור לא יוכלו להוציאו.

הפעולה שהאדם צריך לפעול בעצמו הוא ההכרה בחטאתי נגדי תמיד. ולכל אחד יש חלק בהכרה זו וכאשר יכיר בהכרה זו יוכלו למשוך אותו מכל מקום ומכל מצב. ולא יהיה שום דבר שיכול לעכב מלבא לעזרתו.

משה רבינו ע"ה לא היה יכול למשוך את קרח ועדתו כי לא רצו להפעיל את החלק שלהם (שהאדם צריך להפעיל בעצמו בהכרה וחטאתי נגדי תמיד) בזה שאמרו: "לא נעלה" ואז אמר עליהם משה: אל תפן אל מנחתם... ובסוף נבלעו בתוך האדמה.

דוד המלך ע"ה הגיע למדרגה הגדולה ביותר שהיא בחינת אלקות שלפני הבריאה. ובכ"ז נכשל באמרו: בחנני ה' ונסני (תהלים כ"ו) כי היתה חסרה הבחינה של "מה אנוש כי תזכרנו" שאינו מציאות כלל. ואם עדיין ישנו אחיזה קטנה ביותר בעצמיותו הוא כבר נפרד מהאלקות, ואין אני והוא יכולים לדור בכפיפה אחת. הרי אפילו מי שהגיע למדרגה הגדולה בבחינת אלקות כל זמן שאינו נאחו בבחינת אנוש הרי הוא כאילו לא נאחו בבחינת האלקות. ואדרבה כל התקשרותו אל הרבש"ע הוא רק מבחינת אנוש שבו כי מציאותו אנוש.

החטא של דוד המלך ע"ה היה בבחינת החטא של אדם הראשון. כי לפני חטא אדם

(1) מליצה שהרא"ש התבטא בפועל נאמר: "של נעליך מעל רגליך".

התערותא דלתתא, והתערותא דלתתא אינה יכולה להיות בלי אחדות. כי הרי בכל נשימה יש ששים רבוא אותיות התורה וכל אות היא נשמה מנשמות ישראל ולכל נשמה יש תפקיד אחר. ממילא לא יתכן להגיע לאיזה התערותא אחת בלי האחדות של כל כלל ישראל.

בודאי התפקיד להיות באחדות הוא תפקיד קשה מאד. ובאם נאבק ונתאחד בודאי יתעורר בנו זכות הצדיקים האמיתיים להשפיע עלינו שפע של טוב ולהנצל מכל דבר רע.

הרי ידוע לנו כמה סבל וצרות יש לכל חבר וחבר ויש הצורך להוציאם מהסבל והצרות ובלי אחדות אי אפשר להוציאם. כי אפילו הצדיקים האמיתיים אינם יכולים להוציא למרות רצונם כל זמן שאנו לא נמצאים באחדות. וגם כי ישנם נשמות שהם בבחינת "מדבר" אשר קשה מאד להוציאם וצריכים את עזרתנו. (הרא"ש הדגיש כי אלו שהם בבחינת "מדבר" אי אפשר לעזור להם כל זמן שאינם עושים איזה השתדלות (כדוגמת ההוצאה מהבור בתחילת המאמר) ע"כ הם מחויבים לעשות את אשר באפשרותם כדי שיוכלו לעזור להם לצאת מהסבל והצרות).

זה שאין ההתערותא דלתתא גורם לנו את הגלות הנמשך זה כמה אלפים שנים וההתערותא דלתתא הוא בזה שנכיר את חטאתי נגדי תמיד. מה אנוש כי תזכרנו.

אני בתקוה שלא ישפך עוד דם מישראל באורך הגלות כי השש מליון נשמות דמיהם לא שותקים ומעוררים רחמי שמים ונאחזים בכסא הכבוד. עד שנוכה לקיום הפסוק: ועלו מושיעים בהר ציון לשפוט את הר עשו

לאחר שחטאו בחטא העגל אמר הקב"ה למשה רבינו: לך רד מגדולתך מחמת שבני ישראל לא תקנו בחינת "מה אנוש" ואז שבר משה את הלוחות. זאת אומרת אפילו שמשה רבנו בעצמו היה בבחינת התערותא דלעילא אשר בזכותה קבל את הלוחות הראשונות. אבל מאחר שבני ישראל חטאו בעגל ונצטרכו לפעול בהתערותא דלתתא לכן שבר את הלוחות הראשונות ונצטרכו לעשות לוחות שניות בבחינת התערותא דלתתא כדי לתקן את הכלים שנשברו בחטא אדם הראשון. כאשר יתקנו את הבריאה על ידי ההתערותא דלתתא שבלוחות השניות יזכו לשלמות כמו קודם חטא אדם הראשון בבחינת אלקות כמאמחז"ל (בזהר) אורייתא קוב"ה וישראל חד הוא.

מכיון שמשה רבנו היה בבחינת התערותא דלעילא לא היה יכול להכנס עם ישראל בארץ ישראל כי ישראל היו בבחינת התערותא דלתתא ומשה היה בהתערותא דלעילא ואם היה נכנס לארץ ישראל לא היה יכול להיות "כליה על עצים ואבנים" כי נבנו בכח התערותא דלעילא וממילא היה ח"ו כליה על עם ישראל שהם בבחינת התערותא דלתתא בבחינת לוחות השניות. וממילא היה גם בהכרח החורבנות כי עדיין לא תקנו את הבריאה דרך בחינת "מה אנוש".

שברי הלוחות הולכים עם ישראל בדורי דורות ואלו הם נשמות הצדיקים כמו רשב"י ר"ע ההולכים אתנו דור דור - גור דור ודורשיו.

תקון הבריאה אינה יכולה להיות, רק ע"י

לדרגת אדם הראשון לפני החטא ואז והיתה לה' המלוכה.

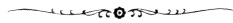
והיתה לה' המלוכה. מושיעים אלו הצדיקים האמיתיים. אשר בכח ההתערותא דלתתא ובכח האחדות יוכלו הצדיקים להגיע

לדון אותם בשעת הכאב והצער אשר אז קשה מאד להתגבר. אמנם דייקא אז כשהוא בבחינת התערותא דלתתא דייקא אז אפשר להתקרב לשלמות. אולם הכאב מביא את האדם לידי יאוש ובמקום להתעלות יש ירידה נוספת. דייקא אז צריכים להתאחד כי באם מתאחדים יכול לעזור לחבירו בזה שיראה בכאב של החבר צער גלות השכינה. וכאשר מכיר מתוך הכאב את צער גלות השכינה עמו אנכי בצרה נוכח לשלמות הבריאה בביאת משיח צדקנו. ויקוים בנו מאמר הפסוק איש תחת גפנו ותחת תאנתו אכ"ר.

בדרכו חזרה מביהכ"נ רשב"ם לבית המשיך הרא"ש: יש הצורך לעשות "ספורי מעשיות". אפילו לאלו שהשיחה היתה בבחינת סיפור צריכים לעשותו בבחינת מעשה.

זאת עלינו לזכור שאנו נמצאים במצב קשה וצריכים להתעורר באחדות. אל לנו לשכוח את השש מליון יהודים שהיו ביניהם מאות ואלפים "רבי עקיבא" אלא שמחמת הכליה לא הורגשו הכליה במיוחד ובודאי הם מגינים עלינו וצריכים אנו להתפלל שעד שלמות הבריאה לא ישפך עוד דם ישראל. כל חבר וחבר יש לו סבל אחר ואיך אפשר

שהשמחה במעונם

הר"ר אהרן רובינפלד ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות
הר"ר מנחם יהושע רובינפלד ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות
הר"ר אליהו לוין ומשפ' לנישואי הבת ולהכנס הבן לעול המצוות
הר"ר יצחק טוקצ'נסקי ומשפ' לאירוס' הבת

הי"ד ע"י
מערכת החברותא
שני 3
טל: 02-5829688
פקס: 02-5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

כוס תנחומים

לגב' גולדשטיין שתחי' ולמשפחות גולדשטיין, וילקומיין, מולדבן, יעקבוסון הי"ו
על פטירתו של ראש משפחתם הר"ר **חיים** ב"ר **מאיר** ז"ל
האיש היקר שזכה להיות שותף נאמן לדבר ה' עם מוסדות "יד עזרה"
וקיים בגופו ובממונו עשרות בשנים מצוות "הכנסת אורחים" במירון
הר"ר ישראל שכטר הי"ו על פטירת אמו ע"ה